

ת"פ 1868/11/14 - מדינת ישראל נגד מיכאל נגר, יוסף נצר

בית משפט השלום בפתח תקווה

ת"פ 1868-11-14 מדינת ישראל נ' נגר ואח'

בפני המאשימה
כבוד השופטת אליאנא דניאלי
מדינת ישראל

נגד
הנאשמים
1. מיכאל נגר
2. יוסף נצר

גזר דין בעניינו של נאשם 1

פתח דבר

הנאשם שבפניי הורשע יחד עם נאשם 2 במסגרת הסדר טיעון בכתב אישום מתוקן, במסגרתו הגבילה עצמה המאשימה ל-11 חודשי מאסר בפועל כעונש הולם, ואילו ההגנה טענה באופן פתוח. בהתאם לכתב האישום המתוקן, בין חודש אפריל 2009 לשנת 2011 עסקו הנאשמים במתן הלוואות בתמורה לעמלות ולריבית בשיעור 2.5-5 אחוזים מגובה ההלוואות. הנאשם 1 נרשם בחודש אפריל 2009 במשרד האוצר כנותן שירותי מטבע, והקים צ'ינג' בראש העין. בסמוך למועד פתיחת הצ'ינג' ועד סוף 2010 שימשו הנאשמים כמנהלים בצ'ינג', כשנאשם 2 ניהל אותו בפועל והיה אחראי על מתן הלוואות, ואילו בנו של נאשם 1 עבד כשכיר.

במטרה להתחמק ממס נמנע נאשם 2 מלרשום חלק מהצ'קים, בסך כולל של 2,841,616 ₪, בהנהלת החשבונות של הצ'ינג', ובמטרה להתחמק ממס נמנעו הנאשמים מהפקדת צ'קים אלו בחשבון הבנק של הצ'ינג' והפקידו אותם בחשבונות בנק השייכים לנאשם 1.

בנוסף, במסגרת פעילות הצ'ינג' במהלך השנים 2009-2011, נתנו הנאשמים הלוואות לעמותה בסכום של לכל הפחות 968,029 ₪, ובמטרה להתחמק מתשלום מס נמנעו מלרשום חלק מהלוואות אלו בסכום של 320,992 ₪ בהנהלת החשבונות.

כן רשם נאשם 2 בעצמו או באמצעות אחר רישום כוזב ביחס לחלק מההלוואות, ובכלל זה רשם מועדים שונים למתן ההלוואות או למועד פירעון הצ'קים, וכן קבלת שיעורי ריבית קטנים מאלו אשר התקבלו בפועל, הכל במטרה להתחמק מתשלום מס.

כתוצאה מהמתואר לעיל הלוו הנאשמים כספים אשר לא דווחו לרשויות המס או שנעשה לגביהם רישום כוזב, בהיקף של לכל הפחות 4,587,329 ₪.

עוד במטרה להתחמק מתשלום מס, הגיש נאשם 1 לרשויות המס דו"חות שנתיים כוזבים אשר לא כללו את כל ההכנסות מממן ההלוואות לשנים 2009 ו-2010.

נאשם 2 לא הגיש דו"חות שנתיים כלל לשנים אלו.

יובהר כבר עתה כי חרף ההבדלים במעשים המתוארים, הורשעו הנאשמים באותן עבירות ממש - 2 עבירות של השמטת הכנסה החייבת במס מתוך דו"ח שנערך על פי הפקודה, בניגוד לסעיף 220(1) וסעיף 224א לפקודת מס הכנסה (נוסח חדש, התשכ"א - 1961), ו-3 עבירות של עריכת רשומות ופנקסי חשבוניות כוזבים במטרה להתחמק ממס, בניגוד לסעיפים 220(4) ו- 224א לפקודה.

להשלמת התמונה יצויין כי הנאשמים הודו והורשעו בכתב האישום המתוקן לפני למעלה משנה, בחודש מרץ 2016. אלא שמאז ועד עתה לא התייצב נאשם 2 להמשך הדיונים בעניינו בשל מחלת הסרטן אשר נטען כי התגלתה במוחו מיד בסמוך לאחר הכרעת הדין.

מסיבה זו ניתנו לבקשת הנאשמים דחיות מרובות בדיון על מנת לאפשר לבאי כח הנאשמים לשקול המשך צעדיהם ולעמוד על מצבו ויכולותיו של נאשם 2. כן התבקשו הדחיות על מנת לאפשר לנאשמים להגיע להסכמות עם פקיד השומה בכל הנוגע להסרת המחדלים.

משחלפה כאמור שנה מאז מתן הכרעת הדין והצדדים טרם הגיעו להסכמות בכל הנוגע לנאשם 2 או למצבו הרפואי, נשמעו הטיעונים לעונש בעניינו של נאשם 1. לפיכך נגזר כעת דינו של נאשם 1 בלבד, שעה שעניינו של נאשם 2 נקבע להמשך דיון על מנת לעמוד על מצבו הרפואי והשלכות מצב זה על ההליך שבפניי.

טיעוני הצדדים

המאשימה טענה כי הנאשמים פעלו בצוותא חדא להעלמת הכנסות במסגרת הצ'ינג' אותו פתחו. במסגרת זו העלימו הכנסות בגובה של כ-2,841,000 ₪ אשר לא נרשמו כלל בהנהלת החשבונות של הצ'ינג'.

השניים לא דיווחו על ההלוואה בגובה של כ-320,000 ₪ אותה נתנו, ורשמו רישומים כוזבים באשר להלוואות ומועדי ריביות בגובה של כ-1,424,000 ₪. בסה"כ העלימו הנאשמים ממחזור העיסוק שלהם כ-4.6 מיליון ₪, ונאשם 1 לא דיווח על הכנסה זו במסגרת הדו"חות אותם הגיש.

אשר לערכים המוגנים, נטען כי במעשיהם פגעו הנאשמים בקופת המדינה וכן בערכים של שיוויון, תחרותיות, אמון הציבור והשותפות האזרחית. נטען כי במכלול הנסיבות עסקינן בפגיעה בינונית-גבוהה בערכים המוגנים, וכי יש להתחשב בהקשר זה בטיב העיסוק של הנאשמים בתחום מתן שירותי המטבע, אשר הוא תחום בו קיים סיכון גדול להעלמת הכנסות, וקושי של הרשויות לגלות עבירות אלו.

נטען כי הנאשמים ביצעו את המעשים מתוך מודעות מלאה וכוונה להרוויח כסף על חשבון הציבור. המעשים נעשו תוך תכנון מוקדם ושיטת פעולה חוזרת, וניתן להניח כי אילולא היו הנאשמים נתפסים - היו ממשיכים בביצוע המעשים.

בא כח המאשימה ביקש להתמקד בפגיעה במנגנון הדיווח, שכן בעבירה לפי סעיף 220 לפקודה, בה הורשעו הנאשמים,

אין התייחסות לגובה הנזק שנגרם. הוא עמד על כך שבהתאם להלכה הפסוקה יש להעדיף את האינטרס הציבורי בהטלת עונשים חמורים, וליתן משקל נמוך לנסיבות האישיות. עקב כך נטען כי מתחם העונש ההולם הינו 8 עד 15 חודשי מאסר. אשר לענישה בתוך המתחם, נטען כי יש למקם את הנאשמים במחצית העליונה של המתחם, וכי יש להטיל על הנאשם את העונש לו הגבילה עצמה המאשימה במסגרת ההסדר - 11 חודשי מאסר.

אשר לחלוף הזמן, נטען כי המעשים התגלו בשנת 2011, וכתב האישום הוגש ב-2014, לאחר ניהול משא ומתן עם בא כח נאשם 2 טרם הגשת כתב האישום, משא ומתן שגרם לדחייה בהגשת כתב האישום. אף לאחר מכן נעשו דחיות מרובות בדיונים לבקשת באי כח הנאשמים, ולפיכך, נטען, אין מקום ליתן משקל כלשהו לחלוף הזמן.

עוד ביקשה המאשימה להטיל על הנאשם מאסר מותנה, וקנס בגובה 30,000 ₪.

בא כח נאשם 1 טען כי יש להתחשב בנזק אשר נגרם עקב המעשים לקופת המדינה, וטען כי מדובר בנזק בסכום של 50,000 ₪ לכל היותר. עוד נטען כי לו היו מנוהלים הספרים כדבעי הרי שיתכן שהנאשם אף היה זכאי להחזרי מס.

נטען כי תיקים דומים, בהם הנזק למדינה הוא בגובה של כ-50,000 ₪, מסתיימים בכופר, וכי הנאשם עשה מאמצים להסדיר את תשלום חובו אל מול פקיד השומה. ואכן, בסופו של יום הגיע הנאשם להסדר עם פקיד השומה, וניתנו צ'קים ובטחונות אשר בהתאם להסדר טרם נפרעו שכן מועד התשלומים טרם הגיע.

נטען כי הנאשם נעדר עבר פלילי והודה בהזדמנות הראשונה בכתב אישום מתוקן, וכי הוא שימש למעשה פלטפורמה לבנו, אשר הוא שעבד בעסק שעה שהנאשם שימש כנהג מונית.

כן נטען כי כתב האישום המתוקן מלמד שחלקו של נאשם 1 קטן מחלקו של נאשם 2 ולפיכך זכאי הוא להקלה מסוימת בעונשו ביחס לנאשם 2.

נטען כי מתחם הענישה נע בין מאסר על תנאי לבין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות. ב"כ הנאשם עמד על חלוף הזמן, תוך שטען כי הענישה אינה אפקטיבית כאשר מדובר בחלוף זמן ממושך, וכי הטלת עונש קשה על הנאשם תפגע בהוריו הקשישים והחולים אותם הוא סועד.

נוכח דברים אלו עתר ב"כ הנאשם להטיל על הנאשם לכל היותר מאסר בן חודשיים או שלושה אשר ירוצו בעבודות שירות. בכל הנוגע לענישה הכלכלית נטען כי מדובר בנאשם לא צעיר אשר עובד כנהג מונית וסועד כאמור את הוריו, ולפיכך התבקש להטיל עליו קנס סמלי בגובה של כ-5,000 ₪.

הנאשם בדברו האחרון לעונש טען כי חזר לעבוד כנהג מונית לאחר שהבין כי אין רווחים גדולים במתן שירותי המטבע. כן טען כי הוא סועד את הוריו, חב כספים רבים, מתגורר אצל ההורים ונעדר רכוש.

דין והכרעה

כתב האישום המתוקן מלמד על פעילות מכוונת, ממושכת ושיטתית של הנאשמים, אשר פעלו במטרה להטעות את רשויות המס, בהשמיטם הכנסות בהיקף של למעלה מ-4.5 מיליון ₪. עובדות כתב האישום המתוקן מלמדות כי אין המדובר במעשה שאינו מתוכנן או בגחמה חד פעמית, ואין המדובר בהשמטת ההכנסות לבדה, אלא גם ברישום מועדים

שונים למתן ההלוואות ולפרעון הצ'קים, וברישום שיעורי ריבית הקטנים מאלו שנתקבלו. עסקין בפעילות מתמשכת ומודעת, אשר הביאה כאמור לאי רישום הכנסות בהיקף גדול.

אמנם בהתאם להלכה הפסוקה יש מקום לקבוע מתחם עונש הולם אחד למכלול המעשים, ואולם על המתחם שייקבע להביא בחשבון את מכלול הנסיבות, לרבות משך הפעילות וסכום ההעלמה.

אשר לתיקון שנעשה בכתב האישום, יובהר כי בכל הנוגע לנאשם 1, זה מתייחס לשיעור הריבית אותה גבו הנאשמים, ותו לא. ב"כ הנאשם טען כי חלקו של נאשם 1 קטן מחלקו של נאשם 2 וכי לפיכך הוא זכאי להקלה ביחס לנאשם 2, ואולם השניים הורשעו בביצוע המעשים יחדיו, סעיפי החיקוק זהים לשניהם, וחלקו הארי של כתב האישום מנוסח בלשון רבים. לפיכך, איני מוצאת לקבוע כי הנאשם זכאי לענישה מקלה מזו לה יזכה נאשם 2, וזאת בהתעלם בשלב זה ממצבו הרפואי המורכב של נאשם 2, ומהעובדה שטרם נשמעו הטענות בעניינו.

במעשיהם פגעו הנאשמים בערך השוויון בנשיאה בנטל המס, ובקופה הציבורית. באופן עקיף יש במעשים אלו כדי לפגוע בציבור כולו, המשלם מס כדין, ואשר משלם יותר מס ממה שהיה צריך לשלם לו היו הנאשמים ושכמותם משלמים מס מלא. כן מקבל הציבור פחות שירותים מאלו אשר יכול היה לקבל, לו היה דיווח אמת ותשלום מס מלא על ידי העוסקים השונים.

בהתאם להלכה הפסוקה, יש מקום לענישה מחמירה כלפי מעלימי מס, ובכלל זה יש ליתן בעבירות אלו משקל ניכר לפן ההרתעתי על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם. זאת אף בהתחשב בקושי לגלות עבריינות מסוג זה (ר' **רע"פ 5906/12 בענין אברהם עזרא**); בוודאי נכון הדבר, כטעוני המאשימה, כאשר עסקין בהעלמת הכנסות בעסק העוסק במתן שרותי מטבע.

עוד נקבע בפסיקה, כי מאחר שמדובר בעבירות המבוצעות למטרת בצע כסף, יש להטיל על הנאשמים הן מאסר בפועל והן קנס כספי (ר' **ע"פ 6474/03 בענין יוסף מלכה, ורע"פ 74/13 בענין ניסים חלידו**).

בהתאם להלכה הפסוקה, אף שמבצעי עבירות כגון דא הינם ככלל אנשים נורמטיביים אשר לא ישלחו ידם לרכוש הזולת, יש מקום על דרך הכלל להשית עליהם מאסרים של ממש, ולהעדיף כאמור את הפן ההרתעתי.

בחינת הפסיקה מלמדת כי במקרים דומים נשלחו נאשמים למאסרים ממש:

1. **ברע"פ 4233/16, רמי מור נ' מדינת ישראל**, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הודה בביצוע עבירות הדומות לעבירות שבפניי, וכן עבירות נוספות הכרוכות בזיוף מסמכים לשם העלמת המס. באותו ענין בוצעו העבירות משך כ-7 שנים, ואולם סכום ההכנסות שהועלם נמוך מ-2 מיליון ₪. נקבע מתחם עונש הולם שהינו 12-24 חודשי מאסר ו-40,000-100,000 ₪ קנס, ועל המבקש הוטלו 12 חודשי מאסר בפועל. גם באותו מקרה נטען כי מצבו הכלכלי של המבקש קשה וכי הוא סועד את אמו, ואולם בית המשפט המחוזי קבע כי העונש שהוטל עליו מצוי בתחתית המתחם. בית המשפט העליון דחה את הבקשה, תוך שקבע כי - **"נקבע, לא אחת, כי בשל החומרה היתרה המאפיינת עבירות כגון דא, יש ליתן משקל בכורה לשיקולי ההרתעה בעקבות ביצוען, תוך העדפתם על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם"**.

2. **ברע"פ 674/13, יורי ליטווק נ' מדינת ישראל**, נדחתה בקשת רשות ערעור של נאשם אשר הודה

בביצוע עבירות דומות לאלו שבפניי, וכן בעבירות נוספות. באותו מקרה העלים הנאשם הכנסות בהיקף של פחות מ-500,000 ₪. הוא נידון, חרף חלוף כ-12 שנים מתחילת ביצוע המעשים ל-7 חודשי מאסר.

3. **ברע"פ 3711/13, ניסים הושיאר נ' מדינת ישראל**, נידון עניינו של מי שהודה בהעלמת הכנסות בהיקף של כ-2.7 מיליון ₪. הוא נידון ל-24 חודשי מאסר, ובערעור הופחת עונשו ל-18 חודשים. בקשתו נדחתה.

4. **ברע"פ 4588/10, רחמים שקלים נ' מדינת ישראל**, נידון עניינו של מי שהורשע בהתחמקות ממס בגובה כ-3 מיליון ₪ ובעבירות נוספות. הוא נידון בבית משפט השלום ל-5 שנות מאסר, ובערעור לבית המשפט המחוזי הופחת עונשו ל-45 חודשי מאסר, לצד מאסר על תנאי וקנס בגובה 300 אלף ₪. בקשתו נדחתה.

5. **ברע"פ 7135/10, יגאל חן נ' מדינת ישראל**, נידון עניינו של מי שהודה באי דיווח על הכנסות בגובה כ-2,800,000 ₪. הוא נידון ל-6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ובערעור הוחמר עונשו ל-18 חודשי מאסר. בית המשפט העליון שב וחזר על ההלכה לפיה ככלל בעבירות כלכליות לא יושתו עונשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, ודחה את הבקשה.

6. **ברע"פ 5060/04, דוד הגואל נ' מדינת ישראל**, נידון עניינו של מי שהודה בהעלמת הכנסות בגובה של כ-727,000 ₪. הוא נידון ל-7 חודשי מאסר, ובערעור הוחמר עונשו ל-30 חודשי מאסר. בית המשפט העליון ציין כי ייתכן ומלכתחילה אכן היה מקום להטלת 30 חודשי מאסר, אולם נוכח הפער בין העונש שהוטל מלכתחילה לעונש שהוטל במסגרת הערעור, הופחת עונש המאסר ל-24 חודשים.

עיינתי בפסיקה אליה היפנה ב"כ הנאשם, במסגרתה הוטלו על נאשמים גם מאסרים לריצוי בעבודות שירות. ואולם במקרים אלו, ככלל, מדובר היה בחלוף זמן ממושך ביותר מאז ביצוע המעשים, במי שהסירו בפועל את מחדליהם, או במי שבעניינם היו נסיבות אישיות קשות ביותר. אין הדבר כך בעניינו של הנאשם שבפניי.

נוכח המפורט לעיל, ותוך התחשבות בנסיבות המקרה, בערכים המוגנים שנפגעו, ובמדיניות הענישה, הרי של היה נקבע מתחם עונש הולם שלא במסגרת ההסדר, היה מקום לקבוע כי המתחם - הן של המאסר והן של הקנס, גבוה מהמתחם לו טענה המאשימה. בנסיבות ההסדר שבפניי, אאמץ את המתחם לו טענה המאשימה - 8-15 חודשי מאסר בפועל.

אשר לגזירת הדין בתוך המתחם, יש להתחשב בראש ובראשונה בנטילת האחריות על ידי הנאשם ובחסכון בזמן שיפוטי. בכל הנוגע להסרת המחדל, הרי שכאמור בטעוני ב"כ הנאשם, הגיע הנאשם להסכמות עם פקיד השומה, ואולם לא אוכל להתעלם מכך שהמחדל טרם הוסר בפועל, ושההסכמה הינה לפרעון עתידי של החוב, פרעון שטרם החל להתממש כלל.

אשר לטעונים בדבר נזק קטן באופן יחסי לקופת המדינה, הרי שבפסיקה הוטעם כי החומרה היתרה הגלומה בעבירות דן הינה בעצם אי דיווח ההכנסה לרשויות המס, ולא באי תשלום המס עצמו (ר' **עפ"ג (מחוזי מרכז) 29130-05-14 בענין כהן ואח'**). עם זאת, נכונה אני להתחשב לקולא גם בטעון זה, ואני סבורה כי הוא מגולם ממילא בעתירתה של המאשימה לעונש.

אשר לטענה כי לו היה מדווח הנאשם על ההכנסות, יכול היה אף להיות זכאי להחזרי מס, הרי שבהקשר לכך נפסק:

"הזדמן לנו, כמו כמעט לכל מותב העוסק בתחום זה, להביע את דעתנו על הטיעון, לפיו לו היה פלוני מנהל ספרים כדין, הוצאותיו בייצור ההכנסה היו מביאות לכך שבסופו של יום לא היה צריך לשלם מס. יתכבד פלוני וינהל ספרים, ולאחר מכן יעלה טענה זו. מי שאינו מנהל ספרים, כורת את הענף עליו הוא יושב, ככל שהדבר אמור בטענה דלעיל" (עפ"ג (מחוזי תל אביב) 56587-07-13, מדינת ישראל נ' חיים קובי, וכן ע"פ (מחוזי מרכז) 40738-06-15, בן שבת ואח' נ' מדינת ישראל).

עסקין כאמור במי שביצע את המעשים באופן מתמשך, למען בצע כסף. הנאשם הודה במלוא המעשים המיוחסים לו, והעובדה כי בנו הוא שעבד בפועל בעסק אינה ממעיטה מאחריותו על המעשים בהם הודה. נוכח מכלול הנסיבות והשיקולים המפורטים, איני מוצאת כי יש הצדקה במקרה זה לחרוג מהכלל לפיו ידונו נאשמים בעבירות אלו למאסר ממש. כמבואר לעיל, נמצא כי העונש לו עותרת המאשימה - 11 חודשי מאסר בפועל, אף בהתחשב בקבלת האחריות על ידי הנאשם ובמלוא הנסיבות לקולא, הינו עונש קל ביחס למדיניות הענישה ולנסיבות ביצוע המעשים, ואך משום התחשבות נוספת במכלול הנסיבות לקולא, ייגזר על הנאשם עונש קל מזה לו עתרה המאשימה.

נוכח ביצוע המעשים מתוך בצע כסף, אין מנוס מהשתת ענישה כלכלית, ואף כאן נמצא כי עתירת המאשימה לקנס נעשתה תוך סטייה לקולא מהנהוג, תוך התחשבות במאסר לו ידון הנאשם, ובטעוניה בדבר מצבו הכלכלי והטענה כי הוא סועד את הוריו ומתגורר בביתם. עם זאת, ולפנים משורת הדין, אקל עם הנאשם אף מעבר להקלה לה זכה במסגרת ההסדר.

נוכח האמור לעיל ולאחר ששקלתי את מכלול השיקולים, אני גוזרת על הנאשם את העונשים הבאים:

1. 9 חודשי מאסר בפועל.
 2. 6 חודשי מאסר על תנאי למשך 3 שנים לבל יעבור עבירה בה הורשע.
 3. קנס בגובה 20,000 ש"ח או 200 ימי מאסר תמורתו.
- הקנס ישולם ב-10 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.6.17 ובכל 1 לחודש שלאחריו.
לא ישולם אחד התשלומים במועדו, יעמוד הקנס כולו לפרעון מיידי.

זכות ערעור כדין.

ניתן והודע' היום י' ניסן תשע"ז, 06/04/2017 במעמד הנוכחים.